Maarjamaa Rist 20 aastat

Brošüüri õigused kuuluvad Vabariigi Presidendi Kantseleile

Maarjamaa Risti teenetemärk 20

Eesti Vabariik tänab ja tunnustab riiklike teenetemärkidega inimesi, kes oma tegevusega hoiavad ja edendavad iseseisvat Eesti riiki. Samuti meie sõpru ja toetajaid maailmas.

Eestil on kuus riiklikku teenetemärki ja nende lugu on seotud meie riigi ajalooga. Vanim teenetemärk – Vabadusrist – asutati peaaegu sada aastat tagasi, Vabadussõja ajal, sõjaaegsete teenete tunnustamiseks. Meie kõige noorem teenetemärk – Maarjamaa Rist – saab sellel aastal 20-aastaseks.

Maarjamaa Rist asutati Eesti riigi iseseisvuse auks ja seda antakse välismaalastele kõrgeima teenetemärgina Eesti riigile osutatud teenete tunnustamiseks. Maarjamaa Risti teenetemärgi kavalerideks on paljud riigipead, kuna Vabariigi President annetab seda Eesti kõrgeima tunnustusena riigivisiitidel.

Maarjamaa Risti tähtpäevaga seoses on teil võimalik tutvuda teenetemärgi kavaleridega ning lugeda Maarjamaa Risti loonud heraldiku Priit Herodese meenutusi teenetemärgi sünniloost ning tähendusest.

Head tutvumist!

Maarjamaa 800

„Paljudele maadele või riikidele on antud poeetilisi nimetusi, mis meenutavad selle maa ajalugu või looduslikku eripära. See on nagu vahel pereliikmed annavad üksteisele hüüdnimesid, millega nad väljendavad oma armastust ja pikalt kestnud peresidemeid. Ma ei tunne riigi nimetust, mis oleks nii tähendusrikas ja kaugeleulatuv kui meie Maarjamaa". Need sõnad pärinevad Eesti Kirikute Nõukogu asepresidendi piiskop Philippe Jourdani kõnest teema-aasta „Kaheksa sajandit Maarjamaad" oikumeenilisel avavespril Pirita kloostris 7. septembril 2014.

Maarjamaad, mis on Eesti kiriklik ja poeetiline nimetus ka tänapäeval, tutvustas esimest korda eestlaste piiskop 800 aastat tagasi, 1215. aastal Roomas toimunud Lateraani kirikukogul toonasele paavstile Innocentius III-le. Kuna palverännud Ema maale, Maarjamaale võrdsustati palverändudega Poja maale, osutusid siinsed alad osaks kristliku maailma südamest.

Maarjamaa nimest lähtuv soojus ja pühadusetaju, temasse kätketud elujaatus ning innustus on läbi sajandite mõjutanud eestlaste rahvuskultuuri, meie maailmapilti. Maarja nime kohtame paljudes

Eestimaa kohanimedes, seda leiame rahvaluules, Maarja nime ja selle teisendeid kannavad paljud Eesti naised-neiud, Maarja järgi on nimetatud taimigi. Ja loomulikult on suur hulk Eestimaa pühakodasid pühitsetud Neitsi Maarjale. Väga tähtis on olnud Maarjamaa teema ka rahvuslikul ärkamisajal 19. sajandil ja Eesti riikliku iseseisvuse taastamise ajal möödunud sajandi kaheksakümnendate aastate lõpul. Lausa hümni või võitluslaulu tähenduse omandas Villu Kanguri ja Tõnis Mäe palve: „Looja, hoia Maarjamaad! Ja andesta meile me vead".

PRIIT HERODES

Maarjamaa Risti I klassi kavand

Maarjamaa Rist 20

Pöördelised sündmused riikide ajaloos on otseses seoses nende riikide teenetemärkide ajalooga. 1918. aastal riikliku iseseisvuse saavutanud Eesti Vabariigi esimeseks ja kuni 1936. aastani ainsaks riiklikuks teenetemärgiks oli Vabaduse Rist (Vabadusrist), mis jagunes kolme liiki, igas neis kolm järku. Vabadusriste annetati kuni 1925. aastani teenete eest Eesti Vabadussõjas.

Eesti Vabariigi 1920. aasta põhiseaduse §7 sätestas, et Eesti riik ei anna oma kodanikele aumärke (välja arvatud kaitseväelastele sõja ajal) ja Eesti kodanikel ei ole õigust võtta neid vastu ka välisriikidest. See eluvõõras seadusesäte, mida praktikas ignoreeriti, kehtis kuni 1936. aastani, mil riigivanem Konstantin Pätsi dekreediga 7. oktoobril kinnitatud teenetemärkide seadusega asutati Riigivapi teenetemärk ja Valgetähe teenetemärk ning muudeti riiklikeks teenetemärkideks Kaitseliidu asutatud Kotkarist ja Punase Risti Seltsi Eesti Punase Risti mälestusmärk. Neid Eesti riiklikke teenetemärke annetati alates 1937. aastast kuni Eesti Vabariigi okupeerimiseni Nõukogude Liidu poolt 1940. aastal.

Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamist 1991. aastal, Eesti tagasipöördumist euroopalikku kultuuriruumi,

soovis 1992. aastal ametisse valitud ja sügava sümboolika- ja ajalootunnetusega Eesti Vabariigi president Lennart Meri tähistada uue Eesti ordeni loomisega, et sellega tunnustada meie omariikluse hoidmisel, taastamisel ja edendamisel teenekaid välisriikide kodanikke. Presidendi soov muutus eriti konkreetseks ja kiireloomuliseks seoses parvlaeva Estonia katastroofiga Läänemerel 1994. aasta 28. septembri ööl, vajadusega tunnustada päästeoperatsioonis osalenud Soome ohvitsere. Kuna Eesti Riigivapi orden oli ette nähtud Eesti kodanike autasustamiseks, ei soovinud Lennart Meri, et oma iseseisvuse äsja taastanud, alles samal sügisel oma pinnalt viimased punatähega võõrsõdurid minema saatnud Eesti riigi esimesed välismaalastele antavad aumärgid oleksid kaunid, kuid kujunduselt riiklikult anonüümsed punalindilised Valgetähe ordenid.

Vabariigi Presidendi, Eesti Muinsuskaitse Seltsi auliikme Lennart Meri palvel kavandas tuntud heraldik ja muinsuskaitsja, 1992. aastal asutatud Eesti Vabariigi Heraldikanõukogu liige Priit Herodes 1994. aasta hilissügisel uue, Eesti rahvus- ja riigivärvidest ning Eesti riigivapi heraldilisest algkujust inspireeritud Maarjamaa Risti ordeni. Ordeni loomisel pidas autor silmas, et eestlastele nii armsad sinine, must ja valge, mis talvise looduse värvidena on meid ümbritsenud aastatuhandeid, on samaaegselt Jumalaema Maarja, Eestimaa taevase kaitsja tunnusvärvid: sinine kui Taevane Kuninganna, must kui Valuema, valge kui Püha Neitsi.

Foto: presidendi kantselei

Lennart Meri

Nii president Lennart Meri kui ordeni autori Priit Herodese jaoks oli Maarjamaa Risti nimi enesestmõistetav ja ainuõige – mis ei tähenda seda, et eestlastele omaselt ei oleks nimevalikule poliitilistes ringkondades vastuseisu olnud. Kuid sellised erimeelsused on tavapärased ja vältimatud.

Riigikogu seadustas Maarjamaa Risti 16. mail 1995. aastal kõrgeima astme teenetemärgina välismaalastele. Seadus sätestas ka Maarjamaa Risti andmise Eesti Vabariigi presidendile, sest traditsiooni kohaselt on riiklikke teenetemärke andval riigipeal ka ise vastava teenetemärgi kõrgeim järk.

Samal päeval, 16. mail 1995 alanud president Meri riigivisiidil Soome andis meie riigipea esimese Maarjamaa Risti keti Soome Vabariigi presidendile Martti Ahtisaarile. See ja teised selle ajaloolise visiidi ajal antud ordenid ongi esimesed oma iseseisvuse taastanud Eesti riigi nimel antud riiklikud teenetemärgid.

Samas autasustatute nimekirjas olnud Turu merepäästekeskuse ülemale kommodoor Raimo Tiilikaisele, kes Estonia katastroofi ööl ja järgnevatel päevadel juhtis Soome meeskonda inimeste päästmisel ja hukkunute leidmisel, ning Soome piirivalve leitnant Ilkka Kärppälale, kes Turu rannakaitseametnikuna võttis vastu Estonia hädakutsungi, andis president Lennart Meri ordenid pidulikult üle Eestimaa pinnal, Kadrioru presidendilossis kümme päeva hiljem, 26. mail 1995.

Maarjamaa Rist jaguneb viide tavapärasesse järku, mida Eesti juriidilises terminoloogias nimetatakse klassideks ja nummerdatakse viiendast esimeseni. Rahvusvaheliselt vastavad meie ordeniklassidele järgnevad nimetused: V klass – rüütel; IV klass – ohvitser; III klass – komandör; II klass – suurohvitser; I klass – suurristi rüütel. Nendele klassidele lisandub Eesti eripärana, mida on rakendatud nii okupatsioonieelsete Riigivapi ja Valgetähe kui Maarjamaa Risti juures, vastava ordeni eriklass – antud juhul siis Maarjamaa Risti kett. See mõiste tähistab komplekti, mis koosneb õlalindi küljes kantavast ordenist, rinnalkantavast tähest ja ordeniketist. Erilise tunnustusena võidakse ka mitmes teises riigis annetada I klassi orden ehk suurrist koos ketiga, kuid enamasti ei mõisteta selle all täiskomplekti üheaegset kandmist. Vastavalt sündmuse tähtsusele kannab nn ketiklassi kavaler oma aumärki kas õlalindi või keti küljes. Sellise ordeniklassi nimetus võiks olla Suurristi komandör.

Maarjamaa Risti põhisümboliks on hõbedast valmistatud, mõlemalt poolelt valgeks emailitud käpprist (ehk mantova rist), mille kõrgus ja laius on 48 mm. Risti harud on külgedelt ääristatud siniste ja mustade 2 mm laiuste emailitud joontega. Ristiharude vahel on hõbedast Maarja monogrammid. Maarjamaa Risti tagumisel poolel on hõbedaste tähtedega moto PRO TERRA MARIANA. Risti kohal on kuldsel gooti kilbil kolm sammuvat otsavaatavat lõvi – Eesti riigivapi heraldiline algvorm. Selle abil kinnitub rist sinise ordenilindi külge.

Foto: Peeter Hütt

Priit Herodes

V ja IV klassi Maarjamaa Ristiga autasustatud kannavad ordenit 35 mm laiuse lindi küljes rinnal, kusjuures IV klassi ordeni lindil on samast lindist rosett. III ja II klassi ordeniga autasustatud mehed kannavad seda 40 mm laiuse lindiga kaelas, daamid samast lindist põiklehvi küljes rinnal.
II klassil lisandub sellele veel ordenitäht. Selleks on kaheksaharuline reljeefne hõbetäht, mille peal on Maarjamaa Rist. Risti keskele on paigutatud kuldne vapikilp kolme lõviga. Samasugust ordenitähte kannavad ka I klassi Maarjamaa Ristiga autasustatud. Lisaks kannavad nad Maarjamaa Risti sinise õlalindi küljes vasakul puusal. Meeste ordenilindi laius on 105 mm, daamide omal 65 mm.

Maarjamaa Risti hõbedast valmistatud keti moodustavad vaheldumisi asetatud 12 Maarja monogrammi, kuus miniatuurset Maarjamaa Risti ja kuus kuldset kilpi Eesti vapiga. Neist keskmise kilbi külge kinnitub Maarjamaa Rist.

Maarjamaa Risti esimesed ühepoolsed tombakust proovieksemplarid tegi Tartu tuntud märgimeister Heinar Ivanov. Annetatud ordenite esimene partii valmis kullassepafirma Marquese juveliiride Viktoria ja Tõnis Lukatsi käte all. Alates 1995. aasta sügisest valmistas Maarjamaa Risti ordeneid firma Miniplast Pluss, mida juhib Meelis Pääbo, Eesti Faleristika Seltsi president. 2013. aasta sügisel võitis riiklike teenetemärkide riigihanke Sporrong Eesti OÜ koostöös juveelifirmaga Roman Tavast OÜ.

PRIIT HERODES

I klass

Maarjamaa Risti teenetemärgi kett

III klass

IV klass

II klass

V klass

Foto: Peeter Langovits/Scanpix

PRESIDENT

Lennart Meri

Foto: Toomas Volmer / Rahvusarhiivi Filmiarhiiv

President Lennart Meri andis kõige esimesed Maarjamaa Risti teenetemärgid riigivisiidil Soome Vabariiki 1995. aasta mais. Soome president **Martti Ahtisaarile** omistas Lennart Meri kõige esimese Maarjamaa Risti keti.

President Ahtisaari kandis Maarjamaa Risti ketti riigivisiidi pidulikul õhtusöögil 16. mail 1995.

Foto: Toomas Volmer / Rahvusarhiivi Filmiarhiiv

Esimeste seas andis president Meri Maarjamaa Risti teenetemärgid Turu merepäästekeskuse ülemale kommodoor **Raimo Tiilikaisele**, kes Estonia katastroofi ööl ja järgnevatel päevadel juhtis Soome meeskonda inimeste päästmisel ja hukkunute leidmisel, ning Soome piirivalve leitnant **Ilkka Kärppälale**, kes Turu rannakaitseametnikuna võttis vastu Estonia hädakutsungi. Teenetemärgid anti üle Kadriorus 26. mail 1995.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

Riigivisiidil Rootsi Kuningriiki andis president Meri Maarjamaa Risti keti kuningas **Carl XVI Gustafile**. Kuninganna **Silvia** ja kroonprintsess **Victoria** said Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Kuningas Carl XVI Gustaf 12. septembril 1995 president Meri riigivisiidi pidulikul õhtusöögil kõnet pidamas.

Foto: Vabariigi Presidendi Kantselei

Oktoobris 1995 tegid president Lennart Meri ja Helle Meri riigivisiidi Mehhikosse, mille käigus andis president Meri president **Ernesto Zedillo Ponce de Leónile** Maarjamaa Risti keti.

President Lennart Meri kohtub 27. oktoobril 1995 riigivisiidil Mehhiko presidendi Ernesto Zedillo Ponce de Leóniga.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

Eesti Vabariigi 78. aastapäev oli esimene aastapäev, millal Vabariigi President kandis Maarjamaa Risti ketti. President Lennart Meri ja Helle Meri tervitavad kaitsejõudude juhatajat Johannes Kerti Vabariigi Presidendi vastuvõtul Sakala keskuses 24. veebruaril 1996.

Foto: Kristjan Lepp

President Lennart Meri ja Islandi parlamendi liige **Jón Baldvin Hannibalsson**, keda autasustati Kadriorus I klassi Maarjamaa Risti ordeniga 4. märtsil 1996. Jón Baldvin Hannibalsson oli Islandi välisminister 22. augustil 1991 aastal, kui Island oli esimene riik, mis tunnustas Eestit riigina.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

1996. aasta 19. aprillil tegi Eestisse riigivisiidi Tšehhi Vabariigi president **Václav Havel**. Sel puhul omistas president Meri president Havelile Maarjamaa Risti keti.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

1996. aasta oktoobris tegi president Meri riigivisiidi Läti Vabariiki. Visiidi käigus andis ta Maarjamaa Risti keti Läti presidendile **Guntis Ulmanisele**.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

1997. aasta juunis

tuli Eestisse riigivisiidile Türgi president **Süleyman Demirel**. President Meri annab Kadriorus suures kabinetis Türgi presidendile üle Maarjamaa Risti.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

President Lennart Meri

kõneleb Eesti Vabariigi 79. aastapäeval Estonia kontserdisaalis.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

President Meri annab 6. märtsil 1997 Kadriorus Saksamaa eksvälisministrile **Hans-Dietrich Genscherile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

Mais 1997 tuli Eestisse riigivisiidile Itaalia Vabariigi president **Oscar Luigi Scalfaro**, riigivisiidi ajal andis president Meri Itaalia presidendile Maarjamaa Risti keti.

President Lennart Meri ja Itaalia Vabariigi president Oscar Luigi Scalfaro 22. mail 1997 aukompanii ülevaatusel Kadriorus.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

Maarjamaa Risti I klassi ordeni üleandmine Saksamaa Liitvabariigi Välisministeeriumi endisele riigisekretärile **Berndt von Stadenile** Paslepa suveresidentsis 16. juulil 1997.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

President Meri annab 4. märtsil 1998
Kadriorus Maarjamaa Risti I klassi ordeni
Avatud Eesti Fondi asutajale **George Sorosele**.

Foto: Poola Vabariigi Presidendi Kantselei

Aprillis 1998 tegid president Meri ja Helle Meri riigivisiidi Poola Vabariiki, mille käigus president Meri andis **president Kwaśniewskile** Maarjamaa Risti keti.

Poola Vabariigi president Aleksander Kwaśniewski ja proua Jolanta Kwaśniewska, Lennart Meri ja proua Helle Meri riigivisiidi ametlikul vastuvõtutseremoonial
28. aprillil 1998.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

1998. aasta maikuus tegi Eestisse riigivisiidi Islandi Vabariigi president **Ólafur Ragnar Grímsson,** visiidi ajal andis president Meri Islandi presidendile Maarjamaa Risti keti.

President Grímsson kõneleb riigivisiidi pidulikul õhtusöögil 9. juunil 1998.

Foto: Voldemar Maask / Välisministeerium

Augustis 1998 tegid Eestisse riigivisiidi Norra kuningas **Harald V** ja kuninganna **Sonja**, keda president Meri tunnustas Maarjamaa Risti teenetemärkidega.

President Lennart Meri, kuningas Harald V, kuninganna Sonja ja Helle Meri riigivisiidi auks pakutaval õhtusöögil Mustpeade majas 31. augustil 1998.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

1999. aasta mais tegid president Meri ja Helle Meri riigivisiidi Kreeka Vabariiki. President Meri ja Kreeka Vabariigi president **Constantinos Stephanopoulos** vahetavad 24. mail 1999 Kreeka presidendi lossis kingitusi ja teenetemärke. Kõrval Helle Meri.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Vabariigi President Lennart Meri annab 24. jaanuaril 2000 Ameerika Ühendriikide asevälisministrile **Strobe Talbottile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi. Juures Strobe Talbotti abikaasa Brook L. Shearer, Ameerika Ühendriikide suursaadik Eestis Melissa Wells, USA asevälisministri asetäitja Ronald D. Asmus.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Prantsuse Vabariigi presidendi Jacques Chiraci riigivisiidil Eestisse andis president Meri president **Chiracile** Maarjamaa Risti keti.

President Meri ja president Chirac, 28. juulil 2001 Viimsis, Eesti presidendi kodus.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

2001. aasta mais tegi Eestisse riigivisiidi Malta Vabariigi president **Guido de Marco**.

President Meri tutvustab presidendi kantseleis president de Marcole Maarjamaa Risti ordenit. Kõrval proua Violet de Marco ja proua Helle Meri.

Foto: Peeter Langovits/Scanpix

PRESIDENT

Arnold Rüütel

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Lennart Meri annab 8. oktoobril 2001 **Arnold Rüütlile** üle presidendiameti.

Paremalt: Ingrid Rüütel, käsundusohvitser Toivo Treima, president Arnold Rüütel, julgestuspolitseinik Aivar Ridamäe, Kunstimuuseumi direktor Marika Valk, president Lennart Meri, käsundusohvitser Jaanus Elvre, Helle Meri.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Lennart Meri paneb Riigikogus president **Arnold Rüütlile** kaela presidendile ametijärgselt kuuluva Maarjamaa Risti ordeni.

Vasakult esiplaanil: presidendi käsundusohvitser Jaanus Elvre, president Lennart Meri, president Arnold Rüütel, presidendi vanemkäsundusohvitser Toivo Treima. Tagaplaanil vasakult: Riigikogu aseesimees Peeter Kreitzberg, Ingrid Rüütel, Helle Meri.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Rüütel annab 9. mail 2002 Kadriorus Maarjamaa Risti I klassi ordeni Poola endisele välisministrile **Władisław Bartoszewskile**.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Rüütel annab 20. juunil 2002 Kadriorus Maarjamaa Risti V klassi ordeni parun **Volker von Buxhoevedenile**.

Foto: Philippe Schlesser

5. mail 2003 sõitsid president Rüütel ja Ingrid Rüütel riigivisiidile Luksemburgi Hertsogiriiki, mille käigus andis president Rüütel suurhertsog **Henrile** Maarjamaa Risti keti ja suurhertsoginna **Maria Teresale** Maarjamaa Risti I klassi ordeni.

Luksemburgi suurhertsog Henri, president Rüütel, Ingrid Rüütel ja suurhertsoginna Maria Teresa pidulikul õhtusöögil suurhertsogi palees.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Bulgaaria Vabariigi president Georgi Parvanov ja proua Zorka Parvanova saabusid 11. juunil 2003 ametlikule visiidile Eesti Vabariiki, mille käigus andis president Rüütel president **Parvanovile** üle Maarjamaa Risti keti.

Vasakult: Zorka Parvanova, Georgi Parvanov, Arnold Rüütel, Ingrid Rüütel

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Rüütel annab Moskva ja kogu Venemaa patriarhile **Aleksius II**-le Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Aleksius II külastas Eestit 29. septembril 2003.

Foto: Rompres

2003. aasta oktoobris tegi president Rüütel riigivisiidi Rumeenia Vabariiki, mille käigus ta andis Rumeenia presidendile **Ion Iliescule** Maarjamaa Risti keti.

President Rüütel kohtub Rumeenia presidendi Ion Iliescuga Cotroceni palees.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Rüütel kohtub 29. novembril 2003 Kadriorus Rahvusvahelise Olümpiakomitee aupresidendi **Juan Antonio Samaranchiga** ja annab talle üle I klassi Maarjamaa Risti teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

2003. aasta 12. mail andis president Rüütel Eestis riigivisiidil viibivale Portugali presidendile dr **Jorge Sampaiole** Maarjamaa Risti keti.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Arnold Rüütel ja proua Ingrid Rüütel Eesti Vabariigi 86. aastapäeva pidulikul vastuvõtul Estonia kontserdimajas 24.02.2004.

Taustal käsundusohvitserid Endrik Mõistlik ja Avo Aljas.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Itaalia Vabariigi president Carlo Azeglio Ciampi riigivisiit Eestisse 20. aprillil 2004. President Rüütel annab president **Ciampile** üle Maarjamaa Risti keti.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Maarjamaa Risti kett ja I klassi orden, mis on välja pandud Itaalia Vabariigi president **Carlo Azeglio Ciampi** riigivisiidi kingituste hulgas.

Foto: Vabariigi Presidendi Kantselei

President Rüütli riigivisiit Küprose Vabariiki, mille käigus president Rüütel andis Küprose Vabariigi presidendile **Tassos Papadopoulosele** Maarjamaa Risti keti.

President Rüütel ja Küprose Vabariigi president Tassos Papadopoulos tervitavad 8. jaanuaril 2004 auvahtkonda.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Arnold Rüütel

andis 27. oktoobril 2005 Kadriorus endisele Euroopa Komisjoni välisasjade volinikule **Christopher Pattenile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Eero Raun / Vabariigi Presidendi Kantselei

23. veebruaril 2006 külastas Eestit Poola endine president **Lech Wałęsa**, et võtta vastu president Rüütli poolt talle omistatud Maarjamaa Risti I klassi teenetemärk.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

2006. aasta 27. märtsil andis president Rüütel Eestis riigivisiidil viibivale Ungari presidendile **László Sólyomile** Maarjamaa Risti keti.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Rüütel annab 2. märtsil 2006 üle lahkuvale Hiina Rahvavabariigi suursaadikule **Jiuyin Hong**'ile Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Ametlik foto suursaadiku ja tema abikaasaga

Foto: Denis Georgievski/Scanpix/Presshouse

PRESIDENT

Toomas Hendrik Ilves

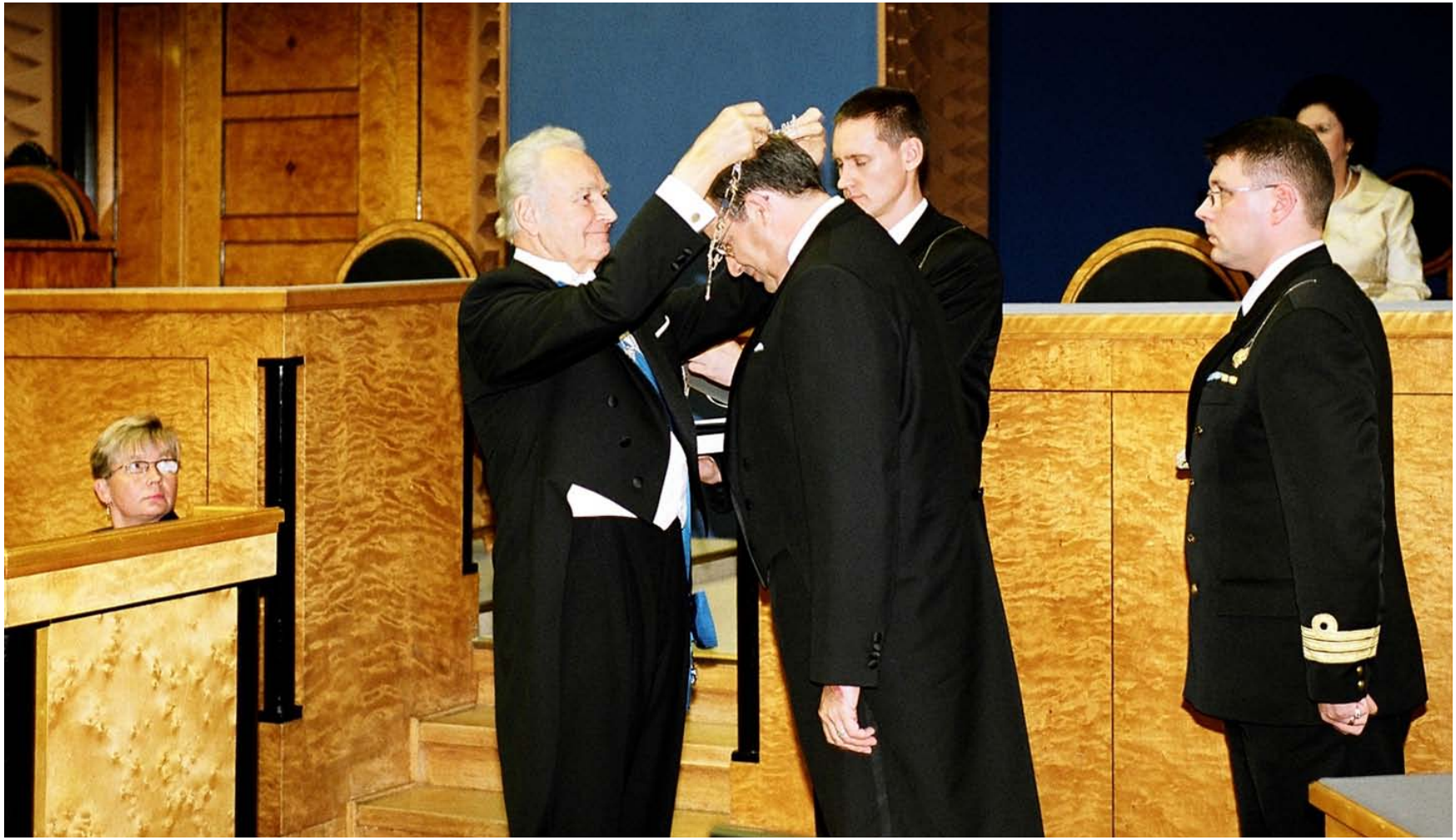

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Rüütel annab 9. oktoobril 2006 Riigikogus president **Ilvesele** ametijärgselt kuuluva Maarjamaa Risti teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Arnold Rüütel annab president Toomas Hendrik Ilvesele 9. oktoobril 2006 Riigikogus üle presidendiameti.

Taustal: käsundusohvitser Endrik Mõistlik, Evelin Ilves, Ingrid Rüütel, käsundusohvitser Toomas Auväärt.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Oktoobris 2006 külastasid Eestit Tema Majesteet kuninganna **Elizabeth II** ja Tema Kuninglik Kõrgus **Edinburghi hertsog**.

Vasakult: president Ilves, Elizabeth II, Evelin Ilves ja Edinburghi hertsog.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves ja kuninganna Elizabeth II saabuvad Kadrioru Väliskunstimuuseumi pidulikule õhtusöögile.
Kuninganna **Elizabeth** kannab talle antud Maarjamaa Risti ketiklassi ordenit.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves andis Kadriorus 2006. aasta 13. detsembril lahkuvale Ameerika Ühendriikide suursaadikule **Aldona Wosile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Vabariigi Presidendi Kantselei

7. mail 2007 alustas president Ilves riigivisiiti Gruusia Vabariiki. President Ilves annab Gruusia presidendile **Mihheil Saakašvilile** üle Maarjamaa Risti keti. Kõrval käsundusohvitser Endrik Mõistlik.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Jaapani keisri Akihito ja keisrinna Michiko tegid 2007. aasta mais ametliku visiidi Eestisse. President Ilves, Evelin Ilves, keisrinna **Michiko** ja keiser **Akihito** vahetavad kingitusi.

Kõrval käsundusohvitser Endrik Mõistlik, Eesti suursaadik Jaapanis Peeter Miller ning keisri kaaskondlane.

Foto: Hispaania Kuningakoda

2007. juulil tegid president Ilves ja Evelin Ilves riigivisiidi Hispaania Kuningriiki. Kroonprints **Felipe**, kuninganna **Sofia**, Evelin Ilves, president Ilves ja kuningas **Juan Carlos** riigiõhtusöögil Hispaania kuningalossis 8. juulil 2007.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

2007. juulil tegid president Ilves ja Evelin Ilves riigivisiidi Hispaania Kuningriiki. Kuninganna **Sofia**, Evelin Ilves, president Ilves ja kuningas **Juan Carlos** vahetavad kingitusi ja teenetemärke.

Foto: Andres Putting / DELFI

2008. aasta mais oli Eestis riigivisiidil Hollandi kuninganna **Beatrix**, kellele president Ilves omistas Maarjamaa Risti keti.

Kuninganna Beatrix kõnelemas riigivisiidi õhtusöögil 14. mail 2008.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

10. juunil 2008 võtsid president Ilves ja Evelin Ilves Kadriorus vastu Eestisse riigivisiidile saabunud Belgia kuninga **Albert II** ja kuninganna **Paola**.

Foto: Toomas Volmer

President Ilves annab 23. veebruaril 2009 Kadrioru Väliskunstimuuseumis endisele Euroopa Komisjoni presidendile **José Manuel Durão Barrosole** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab augustis 2009 Ameerika Ühendriikide lahkuvale suursaadikule **Stanley Davis Phillipsile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab märtsis 2009 Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi üle Taani peaministrile **Anders Fogh Rasmussenile**.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab juulis 2009 Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi NATO peasekretärile **Jaap de Hoop Schefferile**.

Foto: Vabariigi Presidendi Kantselei

President Ilves annab septembris 2009 Ärmal Prantsuse suursaadikule **Daniel Lois Labrosse**'ile üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Toomas Volmer

President Ilves annab 27. aprillil 2010 Taani endisele välisministrile **Per Stig Møllerile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Toomas Volmer

President Ilves annab Poola suursaadikule **Tomasz Chłońile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Aprillis 2011 tegi Eestisse riigivisiidi Rumeenia president **Traian Băsescu**. President Ilves tutvustab 12. aprillil 2011 president Băsescule Maarjamaa Risti ordeneid.

Vasakult: president Băsescu, Maria Băsescu, Evelin Ilves, president Ilves.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Aprillis 2011 tegi Eestisse riigivisiidi Kasahstani president **Nursultan Nazarbajev**. President Nazarbajev ja president Ilves vahetavad 20. aprillil 2011 kingitusi ja teenetemärke. Kõrval Evelin Ilves ja tõlk.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab 5. mail 2011 lahkuvale Hispaania suursaadikule **Eduardo Ibáñez López-Dórigale** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab 14. oktoobril 2011 lahkuvale Austria suursaadikule **Angelika Saupe-Berchtoldile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

Mais 2012 tegi Eestisse riigivisiidi Malta president George Abela. **President Abela** ja president Ilves vahetavad 31. mail 2012 kingitusi ja teenetemärke. Kõrval Evelin Ilves.

Foto: Andres Putting / DELFI

President Ilves ja Evelin Ilves sõitsid 5. juunil 2012 riigivisiidile Läti Vabariiki. President Ilves, Läti Vabariigi president **Andris Bērziņš**, Evelin Ilves ja **Dace Seisuma** vahetavad kingitusi ja teenetemärke.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab 27. juunil 2012 lahkuvale USA suursaadikule **Michael C. Poltile** Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab 6. juulil 2012 lahkuvale Taani suursaadikule **Uffe Andersson Balslevile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Viljo Pettinen / Välisministeerium

President Ilves annab 11. septembril 2012 lahkuvale Jaapani suursaadikule **Hideaki Hoshile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

9. juulil 2013 saabus Eestisse riigivisiidile Saksa president **Joachim Gauck**. President Gauck ja president Ilves vahetavad kingitusi ja teenetemärke. Kõrval Evelin Ilves ja **Daniela Schadt**.

Foto: Erik Peinar / Välisministeerium

President Ilves annab 2. septembril 2013 lahkuvale Prantsuse suursaadikule **Frédéric Billetile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Raigo Pajula

President Ilves ja Evelin Ilves sõitsid 27. mail 2013 riigivisiidile Leedu Vabariiki. President Ilves, Leedu Vabariigi president **Dalia Grybauskaitė** ja Evelin Ilves vahetavad kingitusi ja teenetemärke.

Foto: Raigo Pajula

President Ilves ja Evelin Ilves sõitsid 18. märtsil 2014 riigivisiidile Poola Vabariiki. President Ilves, Poola Vabariigi president **Bronisław Komorowski**, Evelin Ilves ja **Anna Komorowska** riigivisiidi pidulikul õhtusöögil.

Foto: Raigo Pajula

13. mail 2014 sõitsid president Ilves ja Evelin Ilves riigivisiidile Soome Vabariiki. President Ilves, Soome Vabariigi president **Sauli Niinistö**, Evelin Ilves ja **Jenni Elina Haukio** riigivisiidi pidulikul õhtusöögil.

Foto: Annika Haas

President Ilves annab 29. aprillil 2014 **Vinton Gray Cerfile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi. Kõrval käsundusohvitser Rein Vaabel.

Foto: Vabariigi Presidendi Kantselei

Hispaania suursaadikule Álvaro de la Riva Guzmán de Frutosele üleandmiseks välja pandud Maarjamaa Risti I klassi teenetemärk.

Foto: Vabariigi Presidendi Kantselei

President Ilves annab 22. oktoobril 2014 lahkuvale Hispaania suursaadikule **Álvaro de la Riva Guzmán de Frutosele** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Andres Putting

President Ilves annab 23. veebruaril 2015 Rakveres endisele Euroopa Komisjoni asepresidendile **Neelie Kroesile** üle Maarjamaa Risti I klassi teenetemärgi.

Foto: Toomas Volmer

Maarjamaa Risti teenetemärkide kavalerid

Selle brošüüri koostamise hetkeks juulis 2015 oli Maarjamaa Risti teenetemärke annetatud järgmiselt:

Ketiklass	51
I klass	265
II klass	181
III klass	256
IV klass	268
V klass	200

Kõigi Maarjamaa Risti teenetemärgi saanute nimed leiab Eesti Vabariigi Teenetemärkide lehelt: https://www.president.ee/et/vabariik/teenetemargid